

Digitala medier

Användning av surfplattor för att skriva berättelser i svensk
språkundervisning

Av: Maryam Abbo

Handledare: Cecilia Annell

Södertörns högskola | Institutionen för lärarutbildning med interkulturell profil mot
årskurs 4–6

Kandidat/Magisteruppsats 15 hp

Ämne | Svenska Ht. 2017

Programmet: Grundlärarutbildning med interkulturell profil mot årskurs 4–6



Abstract

Digital media: Use of tablet computers for writing stories in the Swedish language classroom

Author: Maryam Abbo, autumn term 2017

Supervisor: Cecilia Annell

The purpose of this study was to examine the use of tablet computers in a Swedish language, classroom. This study aims to investigate student and teacher attitudes when using tablet computers for story writing. One fifth grade classroom was observed on three occasions and a total of six students and three teachers were subsequently interviewed. This study addresses the following questions:

- How are tablet computers used for writing stories in a Swedish classroom?
- What opportunities and obstacles do teachers experience when using the tablet computers when it comes to writing stories?
- Which method was preferred by the students? Writing stories on tablet computers or writing by hand?

This qualitative study was based on observations and interviews. Analysis of observations and interviews show that the tablet computers appear to help the students with language, organisation and structure in the writing of stories. However, teachers still need to incorporate both writing by hand and using the tablet computers to ensure competence for real-life situations which still use a mixture of both skills. The results also showed that tablet computers are a useful tool for communication when students help each other in their writing. Classroom observations suggest that tablet computers can act as a mediator tool in the Swedish elementary school classroom primarily as it makes the writing process easier for the students. Analysis of teacher interviews suggest that teachers prefer to have students use tablets as it makes the student's texts clearer, facilitating assessment.

Keywords: Digital literacy, tablet computers, screen writing, digital Media, communication

Nyckelord: Digital literacy, surfplatta, skärmskrivande, digitala medier, kommunikation

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
1.1 Syfte och frågeställningar.....	6
2. Teori	7
2.1 Sociokulturell teori	7
2.2 Digital literacy	9
3. Tidigare forskning.....	9
4. Material	11
4.1 Motivering av skolan.....	11
4.2 Presentation av deltagarna	11
4.2.1 lärare	11
4.2.2 Elever	12
5. Metod	13
5.1 Kvalitativa metoder	13
5.2 Observationer.....	13
5.3 Intervjuer	14
5.4 Etiska principer.....	15
6. Analys och resultat	15
6.1 Resultat av observationer.....	15
6.1.1 Observation 1	15
6.1.2 Observation 2	16
6.1.3 Observation 3	17
6.2 Resultat av intervjuer.....	17
6.2.1 lärare	18
6.2.2 Elever	19
6.3 Analys.....	22
6.3.1 Analys av observationer.....	23

6.3.2 Analys av intervjuer	24
7. Slutsats och slutdiskussion	26
8. Referenser.....	30
9. Bilagor	32
Bilaga 1	32
Bilaga 2.....	33
Bilaga 3.....	34
Bilaga 4.....	35
Bilaga 5	36

1. Inledning

På Skolverkets hemsida skriver skolutvecklingsavdelningen under rubriken *Med förändrad pedagogik gör digitala medier skillnad* att Karin Twedell Levinsen och Birgitte Holm Sørensen (2013) har skrivit en vetenskapligt granskad artikel som publicerades (2013) i *Fostering 21st Century Digital Literacy and Technical Competency*. Artikeln heter ”Formalized Informal Learning: ICT and Learning for the 21st Century”. Enligt Karin Twedell Levinsen och Birgitte Holm Sørensen arbetet med digitala medier gör skillnad. De danska forskarna har följt klasser i åtta danska grundskolor, med syfte att undersöka relationer mellan design av undervisning, elevers lärande och olika sätt att föra in digitala medier i undervisningen. De danska forskarna har kommit fram till att inkludering av digitala medier i undervisningen kan stödja elevernas utveckling och lärande. Vidare skrivs det att eleverna var fokuserade under längre perioder i de klasserna där digitala medier inkluderades som forskarna observerade.

På skolverkets hemsida skrivs det under rubriken *IT-användning och elevresultat i PISA 2012* att enligt PISA (Program for International Student Assessment) undersökningen är Sverige ett av de länder där tillgång till IT-användning är störst. I undersökningen svarade i princip alla 15-åriga elever att de har tillgång till dator, surfplattor och internet i skolan. Vidare skrivs det att det är viktigt att tänka till om hur it används i undervisningen, det vill säga IT-användning kan utgöra ett viktigt hjälpmedel i undervisningen men den ska användas på rätt sätt och lärarens undervisning är den viktigaste faktorn för elevers lärande.

Svenska skolans mål och ramar har setts över och förändrats. Käck och Männikkö-Barbutiu (2012) skriver i boken *Digitala kompetens i lärarutbildningen* att enligt den nya läroplanen för grundskolan ansvarar skolan för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda modern teknik som ett verktyg för kommunikation, kunskapssökande, skapande och lärande. Med detta menas att eleverna ska erhålla den digitala kompetens som behövs i dagens samhälle (Käck & Männikkö-Barbutiu 2012, s. 17).

Hansson (2014) i Erixson (2014) skriver i boken *Skolämnen i digital förändring: en medieekologisk undersökning* att ordet digitala i kursplantexterna förekommer oftast ensamt eller sammansatt med ord som modell, teknik eller verktyg, i knappt hälften av skolämnena och mest

frekvent i målbeskrivningen i ämnena musik, bild och modersmål. Ordet digital förekommer också i svenskämnets kursplan, men då i en helt egen kombination, nämligen digitala medier (Hansson 2014, s. 57).

På Skolverkets hemsida skriver läroplansavdelning under rubriken *Tydligare om digital kompetens i läroplaner, kursplaner och ämnesplaner* att regeringen bestämde att förändra läroplanens första och andra del samt revidera kursplanerna i de flesta ämnena för att lägga till IKT/MIK. Skolverket skriver att dagens elever lever i ett digitaliserat samhälle, därför har regeringen bestämt att ändra styrdokument för grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildningen, vidare står det att:

Förändringarna träder i kraft 1 juli 2018 men det är möjligt för skolorna att börja arbeta utifrån de reviderade styrdokumenten redan från 1 juli 2017 (skolverket 2017).

1.1 Syfte och frågeställningar

Studiens syfte är att undersöka hur en ”surfplatta” behandlas i svenskundervisningen. Studien syftar till att undersöka om surfplattan fungerar som medierande verktyg till eleverna i svenskundervisningen och om surfplattan kan fungera som en källa till kommunikation. Studien syftar även till att undersöka vad lärarna och eleverna tycker om användningen av surfplattan när det gäller att skriva berättelser i årskurs 5. Denna studie utgår ifrån en delstudie som görs i en skola med att följa en klass under tre tillfällen och intervju tre mellanstadielärare samt intervju 6 elever som går i årskurs 5.

Studien besvarar följande frågeställningar:

- Hur behandlas surfplattor i svenskundervisningen i en åk 5 när det gäller att skriva berättelser?
- Vilka möjligheter och hinder upplever lärare vid användning av surfplattor när det gäller att skriva berättelser?
- Vad tycker eleverna om att skriva berättelser på en surfplatta i förhållande till att skriva för hand?

2. Teori

Nedan kommer jag att presentera teorier som jag utgår ifrån och även definiera begreppet digital literacy utifrån min studie.

2.1 Sociokulturell teori

Denna studie utgår ifrån den sociokulturella teorin som innebär att kunskap aldrig uppstår i ett vakuum utan i ett sammanhang, alltså i en social kontext. Westlund (2009, s.21) beskriver att grundsynen är att barnets språk och kommunikation utgör länken mellan barnet och omgivningen. Lärande utgår inte från barnets egen aktivitet utan i samspelet med andra individer. Vidare påstår hon att det inte går att bortse från betydelsen av den kultur barnet lever i eller det språkliga sammanhang det ingår i. Hon menar att även samhället utanför klassrummet har betydelse för elevens lärande. Den sociokulturella teorin innehåller ett antal begrepp, begrepp som jag kommer att utgå ifrån och analysera min empiri med är kommunikation, mediering och fysiska redskap.

Kommunikation

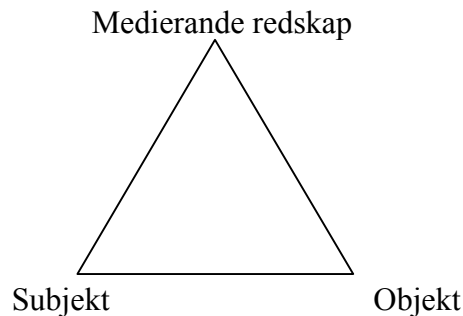
Säljö (2014) skriver i boken *lärande i praktiken* att genom språket har vi människor en unik förmåga att dela erfarenheter med varandra. Genom att kommunicera med andra kan vi fråga varandra, byta och låna information, kunskaper och färdigheter i samspel med våra medmänniskor. Författaren påpekar vidare att i ett sociokulturellt perspektiv på mänskligt lärande och utveckling blir kommunikativa processer helt centralt. Han skriver att det är genom kommunikation som människan blir delaktig i kunskaper och färdigheter. Det är genom att höra vad andra människor talar om någonting, det vill säga att människor lär sig genom att delta i praktiska och kommunikativa samspel med andra. I denna studie vill jag analysera hur en surfplatta möjliggör för eleverna att kommunicera med varandra. Då kommunikation är ett viktigt perspektiv i sociokulturell teori så kommer jag under min insamling av material att fokusera på vad för kommunikation som sker i undervisningen när eleverna skriver berättelser på surfplatta .

Mediering

Säljö (2014) skriver att begreppet mediering är centrat och kanske det mest annorlunda antagandet i en sociokulturell tradition. Författaren skriver vidare att Mediering innebär att vårt

tänkande och våra förställningsvärldar är framvuxna ur, och därmed färgade av, vår kultur och dess intellektuella och fysiska redskap.

Säljö (2013) tar upp i boken *lärande & kulturella redskap* Vygotskijs modell om mediering,



Figur 1: Leontievs generaliserade beskrivning av mediering som relation mellan människan och objekt (Säljö 2013, s. 28).

I triangels vänstra sida hittar vi subjektet (människan), i triangels högra sida hittar vi objektet (världen) och i triangels topp hittar vi medierande redskap (artefakt). Det som Vygotskij ville säga med den här modellen var att människans möte med världen är inte direkt, mötet sker med hjälp av medierande redskap (artefakter). I denna studie syftar jag till att analysera om surfplattor fungerar som medierande verktyg till eleverna i svenskundervisningen.

Fysiska redskap

Genom historien har människan utvecklat en oerhörd mängd redskap som vi använder i olika praktiska verksamheter. Säljö (2013) skriver att fysiska redskap kan man också kalla artefakter, det vill säga människans tillverkade föremål. Exempel på dessa föremål är knivar, telefoner, datorer (Säljö 2013, s. 28). Författaren påstår att de fysiska artefakterna har omvandlat vår värld och givit oss tillgång till många resurser och att fysiska artefakter har bidragit till att förändra vårt lärande och vårt tänkande flera gånger genom historien. Det fysiska redskapet eller artefakten i denna studie är surfplatta .

2.2 Digital literacy

Andersson & Sofkova Hashemis (2016) har skrivit en vetenskaplig granskad artikel som publicerades (2016) i *Nordic journal of digital literacy*. Artikeln heter *Screen-based literacy practices in Swedish primary schools*. Andersson & Sofkova Hashemi (2016) påpekar att digital literacy är mer deltagande än traditionella läs och skriv aktiviteter eftersom användare inte bara läser innehåll utan också interagerar med det, aktivt skapar eget innehåll. Användare blir aktiva producenter av innehåll snarare än passiva konsumenter. Digitala litteraturer är mer samverkan på grund av deras öppenhet, till exempel, man kan skapa och dela innehåll. Innehåll kan delas enkelt och snabbt. På samma sätt erbjuder datorskrivandet en textdesign som är mer transparent och flytande, där användaren alltid kan lägga till, redigera och återställa information med ett enda klick.

Digital literacy innebär att kunna bedöma när, varför, vad och hur IT ska användas som pedagogiskt och metodiskt stöd för lärande. Man ska kunna välja arbetsformer och digitala verktyg som passar innehåll, omgivning och kontext bäst (Käck & Männikkö-Barbutiu 2012, s. 19).

3. Tidigare forskning

Under denna rubrik presenterar jag fyra tidigare forskningar. Den första forskningen handlar om skärmskrivandet i relation till pennaskrivandet. Därefter presenterar jag en norsk forskare som vill förändra skrivning sätt, från pennaskrivandet till skärmskrivandet. Sedan presenterar jag en vetenskapligt granskad artikel som undersöker förhållandet mellan en digital storymaking aktivitet och elevernas tidigare berättelser som de har skrivit i tidigare årskurser. Sist presenterar jag en avhandling som undersöker och analysera hur elever integrerar, skapar mening och lär sig med hjälp av digitala läresurser. Min tidigare forskning som jag valde att ta upp här nedan kommer att kunna kopplas med mina resultat och analys av studien samt i slutdiskussionsdelen.

Peter Andersson & Sofkova Hashemis (2016) har skrivit en vetenskapligt granskad artikel som publicerades (2016) i *Nordic journal of digital literacy*. Artikeln heter ”Screen-based literacy practices in Swedish primary schools”. Anderssons Andersson & Sofkova Hashemi (2016) syfte med denna tidsskrift var att diskutera skärmskrivandet i relation till penna skrivandet. Andersson

& Sofkova Hashemi observerade tre klassrum när eleverna producerade texter på dator/surfplatta . De observerade 4 elever mellan 7-8 år gamla från varje klass, det vill säga totalt tolv elever. Resultatet visade att de flesta elever engagerade sig mer när de fick skriva via dator/surfplatta . Anderssons & Sofkova Hashemi (2016) påpekar vidare att skärmskrivande är mer kopplat till elevernas vardagliga liv, till exempel eleverna använder utanför skolan Twitter, blogg mm för att skriva. Anderssons & Sofkova Hashemi (2016) skriver vidare att Digital teknik inte är en enkel, magisk lösning för dagens skolor, men det är viktigt att nya former av kommunikation är integrerade i en övergripande förståelse av skrivkunnighet.

Den norska skriv- och läsinlärnings forskare Trageton (2014) skriver i sin bok *Att skriva sig till läsning* att han vill förändra skriv- och läsinlärnings sätt, han tycker att skolan bör låta eleverna från tidiga åldrar skriva med surfplatta /dator istället för handskrift. I sitt projekt undersökte Trageton 16 klasser i Norge, klasserna fick samma skrivprov, de fick berättande och beskrivande uppgifter. Eleverna fick 40 minuter för varje uppgift. Datorklasserna skrev på dator, medan handskrivningsklasserna skrev för hand. Två erfarna norsklektorer från två lärarhögskolor bedömde innehållskvaliteten i 594 elevtexter utifrån en helhetsbedömning i förhållande till läroplanen. Resultatet visade att datorklasser skrev betydligt bättre (Trageton 2014, s.195-200). Trageton (2014) påpekar att datorskrivandet gör det enklare för lärare att ge eleverna respons på sina texter. Man kan mer systematiskt utnyttja de mycket stora möjligheter som finns för publicering på internet. Han påpekar vidare att datorskrivandet nog kommer att bli än vanligare efter hand som de flesta uppsatser, projektskrivande, tentor och examensarbete skrivs på dator. Därmed närmar vi oss verkligheten utanför skolan, där datorskrivandet omfattar 90-95 procent av allt skrivande i samhället (Trageton 2014, s.200-201).

Åberg, Lantz-Andersson och Pramling har skrivit en vetenskaplig granskad artikel som publicerades (2015) i *Nordic journal of digital literacy*. Artikelnen heter ”Children’s digital storymaking”. Åberg, Lantz-Andersson och Pramlings (2015) syfte med denna tidskrift var att belysa förhållandet mellan en digital storymaking aktivitet och elevernas tidigare berättelser som de har skrivit i tidigare årskurser. Resultaten av denna studie visade att eleverna har berättande färdigheter. I alla tre storymakings aktiviteter, visade eleverna en förmåga att strukturera en sammanhängande berättelse med ett begripligt innehåll med hjälp av datorer. De har kommit

fram till att med hjälp av de möjligheter som erbjuds av digitalskrivningen blir eleverna motiverande för meningsskapande och för att skriva berättelser.

Kjällander (2011) har skrivit en avhandling som är från Stockholms universitet och som heter *Designs for learning in an extended digital environment*. Kjällanders syfte med denna avhandling är att undersöka och analysera hur elever integrerar, skapar mening och lär sig med hjälp av digitala lärresurser. Kjällander har skrivit att svenska skolans undersökningar har visat att nackdelar med att skriva på dator/surfplatta var den automatiska stavningskontroll som kan dra uppmärksamheten från lärande. Vidare har det skrivit att resultatet på elevernas skrivning underlättas när de använder sig av digitala lärresurser. Elever agerar, tänker och lär sig i samspel med möjligheterna som tillhandahålls av digitala lärresurser.

4. Material

Denna studie utgår ifrån tre observationer för att observera hur surfplattor behandlas i svenskundervisning, och för att undersöka om surfplattorna fungerar som medierande verktyg till eleverna i svenskundervisningen och om surfplattorna kan fungera som en källa till kommunikation. Intervjuerna med både lärare och elever för att ta reda på deras syn på surfplattans användning i undervisningen. Här nedan presenterar jag vilken skola jag har använt mig av samt vilka elever och lärare.

4.1 Motivering av skolan

Skolan är en kommunal skola som ligger i Södertälje och är en F-9 skola. Totalt har skolan 975 elever. Det som utmärker denna skola är att undervisningarna sker i tvålärarskap där lärare och elever möts för att på ett djupare sätt kunna kommunicera med eleverna.

4.2 Presentation av deltagarna

Nedan kommer jag att presentera deltagarna, det vill säga tre lärare och sex elever.

4.2.1 lärare

I denna studie valde jag att benämna de tre lärarna som jag har intervjuat för lärare 1, lärare 2 och lärare 3.

Namn samt årskurs	Ålder	Utbildning
Lärare 1 Årskurs 5	65	Grundlärare för årskurs 1– 3
Lärare 2 Årskurs 5	52	Lärare för årskurs 1–7 i ämnena SV/SO
Lärare 3 Årskurs 5	24	Lärare för årskurs 4–6 i ämnena SV/SO/MA och ENG

4.2.2 Elever

I denna studie har jag intervjuat 6 elever som går i årskurs 5.

Namn/årskurs	Ålder	Kille/tjej
Elev 1 Årskurs 5	12	Tjej
Elev 2 Årskurs 5	12	Kille
Elev 3 Årskurs 5	12	Kille
Elev 4 Årskurs 5	11	Tjej
Elev 5 Årskurs 5	12	Tjej
Elev 6 Årskurs 5	11	Tjej

5. Metod

Denna studie syftar till att undersöka hur ”surfplattan” behandlas i språkundervisning i svenska. Detta undersöks med hjälp av observationer. Studien syftar även till att undersöka vad lärarna och eleverna tycker om användningen av surfplattor när det gäller skriva berättelser i årskurs 5, vilket undersöks med hjälp av intervjuer. Nedan redogörs vilka metoder jag använder mig av.

5.1 Kvalitativa metoder

I denna studie används kvalitativa metoder i form av observationer och intervjuer. Ahrne och Svensson (2011) skriver i boken *Handbok i kvalitativa metoder* att kvalitativa metoder är ett begrepp för alla typer av metoder som bygger på observationer, textanalys, eller intervjuer (Ahrne & Svensson 2011, s.11).

5.2 Observationer

Min första metod som jag använder mig av är observationer. Ahrne & Eriksson-Zetterquist (2015) anser att om man vill få ett material som stämmer med verkligheten bör därför intervjun kompletteras med andra metoder, som till exempel observationer eller dokumentstudier (Ahrne & Svensson 2015, s. 53–54). Därför väljer jag att i denna studie komplettera observationer med intervjuer för att få ett material som är mer tillförlitlig och för att även besvara min första fråga om hur surfplattorna behandlas i svenskundervisning när det gäller att skriva berättelser. I denna studie kommer jag dokumentera vad som händer i klassrummet med hjälp av ett observationsschema som jag själv har utformat. Jag kommer även att gå runt i klassrummet medans eleverna jobbar och spela in några dialoger mellan eleverna. Observationsmaterialet analyseras senare med hjälp av de teorier och tidigare forskning som jag använde mig av i denna studie.

Under observationerna har jag haft ett observationsschema (se bilaga 5) med fokus på följande punkter:

- Hur behandlas surfplattorna i svenskämnet när det gäller att skriva berättelser?
- Hur ser samarbetet ut? Elev till elev, elev till lärare

- Under hur lång tid är eleverna koncentrerade?
- Jobbar eleverna självständigt eller i grupper?

5.3 Intervjuer

Min andra metod som jag använder mig av är intervju för att besvara min andra och tredje frågeställning. Johnson (2008, s. 9) i boken *''intervju som metod''* att ordet intervju betyder en ”utväxling av synpunkter” mellan två personer som samtalar om ett visst tema. Johnson hävdar att målet med intervjun är att få information om hur andra människor upplever olika sidor av sin livssituation, det vill säga samla kunskaper om människors känslor och upplevelser. Eftersom jag är intresserad av lärarens och elevernas åsikter när det gäller att använda surfplattor för att skriva berättelser, anser jag att intervjuer är en lämplig metod.

Trost (2010) skriver att det inte finns skillnad mellan att intervjua barn och att intervjua vuxna, alla är de ju människor och olikheter finns såväl inom som mellan kategorierna barn och vuxna. En nackdel med att intervjua barn är att många barn har svårt att koncentrera sig och sitta stilla en längre tid, vilket gör att intervjuer med barn tenderar att bli korta (Trost 2010, s. 59).

Einstein (2008) skriver att det finns två typer av intervjuer, första typen är öppna intervjuer och andra typen är strukturerade intervjuer. I denna studie väljer jag att använda mig av strukturerade intervjuer som jag styr med vissa frågor. Einstein påpekar att många väljer att använda strukturerad intervjuform eftersom de känner sig tryggare. Under en strukturerad intervjuform är samtalet inriktat på bestämda ämnen som forskaren har valt ut (Einstein 2008, s. 30–31).

Ahrne och Eriksson-Zetterquist (2015) påpekar att intervju som metod har för- och nackdelar. Fördelarna är att intervjun på en kort tid ger möjlighet att få höra flera personers reflektioner kring ett samhällsfenomen ur deras perspektiv. I en intervju kan de även berätta vilka erfarenheter och upplevelser de har. Människor kan också berätta hur de gör saker i praktiken eller vilka rutiner som de använder sig av. Nackdelar är att man inte kan lita på att människor gör vad de säger, det vill säga kanske inte gör det de säger i praktiken. En annan nackdel att intervjun är ett resultat av ett samtal i en viss plats, även om de är ärliga kan det ha andra syften än vad intervjuaren tänkte sig (Ahrne & Eriksson-Zetterquist 2015, s.53).

5.4 Etiska principer

Vetenskapsrådet (2002) presenterar fyra huvudkrav som jag har tagit hänsyn till i denna studie. Dessa fyra forskningsetiska principer är *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*. Innan besöket skickade jag ett samtyckesbrev (se bilaga 2) till lärarna som vidarebefordrade mitt brev till vårdnadshavarna. I samtyckesbrevet presenterade jag mig och vad studien handlade om samt krävde jag en underskrift från vårdnadshavarna för att få deras samtycke om att deras barn får delta i studien. Eleverna fick lämna papprena med vårdnadshavarens underskrift till läraren innan mitt besök. Jag valde därefter 6 elever från de som fick delta i studien slumpmässigt. Jag är medveten om att 6 elever kanske inte är tillräckligt för att besvara min fråga om vad eleverna tycker om att skriva berättelser på surfplattor, samt vilka elever man väljer att intervjua kan även påverka resultatet.

Jag har även skickat ett brev till lärarna (se bilaga 1). I brevet presenterade jag mig och vad studien handlade om. Alla tre mellanstadiet lärare som jag skickade brevet till ville medverka i min studie. Jag är även här medveten om att tre lärare kanske inte är tillräckligt för att besvara min fråga som handlar om vilka möjligheter och hinder upplever lärare vid användning av surfplattor när det gäller att skriva berättelser på surfplatta . Jag är medveten också att vilka lärare man väljer att intervjua kan även påverka resultatet.

6. Analys och resultat

Nedan presenterar jag studiens resultat och därefter kommer resultatet att analyseras.

6.1 Resultat av observationer

Nedan kommer jag att presentera resultatet från mina tre observationer som skedde i en och samma klass årskurs 5 under tre dagar i rad. Resultatet kommer sedan att analyseras och kopplas med tidigare forskning och teoretiska utgångspunkter som presenterades tidigare i denna studie.

6.1.1 Observation 1

Observationen utfördes i en årskurs 5 under 45 minuter, det var en lektion i svenskämnet. Lektionen började med en introduktion, där läraren gick igenom vad eleverna skulle göra under lektionen. Eleverna skulle vid detta tillfälle träna på att skriva berättelser på en surfplatta .

Läraren ställde sig vid tavlan och skrev samtidigt som hon berättade muntligt de viktiga punkterna som man ska tänka på när man skriver en berättelse.

Lärare: Tänk på de punkter när ni arbetar med era texter,

Börja meningarna på olika sätt.

Växla mellan korta och långa meningar.

Välj verb som sätter fart på texten.

Var noga med detaljer, välj ord som beskriver bra.

Upprepa inte samma ord för ofta, välj en synonym istället.

Eleverna visade intresse för detta och var väldigt motiverade att börja skriva sina berättelser på surfplatta . Sedan ställde en elev fråga,

Elev: kan jag gå hämta min surfplatta?

Lärare: nej, sitt kvar på era platser, jag ska dela ut de till alla

Därefter ställde läraren sig vid skåpet och delade ut alla surfplattor till eleverna. Eleverna började med att starta sina surfplattor och småpratade med varandra om vad de skulle skriva om. Några elever hade lite laddning så de fick sitta nära ett eluttag för att ladda sina surfplatta . Resten av eleverna satt tysta och var koncentrerade under hela lektionen och kom igång med skrivandet.

6.1.2 Observation 2

Den andra observationstillfälle utfördes dagen efter i samma klass under en svensklektion som var 50 minuter lång. Vid detta tillfälle hade klassen färre elever, 23 elever utav 26 elever alltså 3 elever var sjuka den dagen. Läraren hade ingen genomgång vid detta tillfälle utan började direkt med att dela ut surfplattorna till eleverna och de fick fortsätta direkt med att skriva sina berättelser på surfplatta . Flera elever jobbade mycket med designen också till exempel, några hade svart bakgrund med vit text eller vit bakgrund med färgad text för att snygga till texten. Eleverna samarbetade mycket med varandra, de frågar varandra om hjälp hela tiden, exempel på hur eleverna hjälpte varandra,

Elev 1: Hur skriver man, det var en onsdag eller det är en onsdag?

Elev 2: Det är en onsdag.

När lektionen närmade sig till slut började två elever fråga varandra om hur mycket de har hunnit skriva och sa:

Elev 1: Jag har skrivit det här får se hur mycket du har skrivit.

Elev 2: Jag har skrivit 6 rader.

6.1.3 Observation 3

Den tredje observationstillfälle utfördes dagen efter i samma klass under en svensklektion som var 45 minuter lång. Vi detta tillfälle fanns det också 23 elever i klassen som förra gången.

Lektionen började med att eleverna städade bort alla böcker från sina bord. Sedan gick de en och en till läraren och hämtade sina surfplattor för att fortsätta skriva sina berättelser. Eleverna satt lugna och skrev sina berättelser på surfplattorna, man såg på dem att de gillade detta arbetssätt. Eleverna frågade varandra när de behövde hjälp, lärarens roll var mest passiv.

En elev vände sig om och frågade sin kompis,

Elev 1: Hur stavas hamburgare?

Elev 2: H-A-M-B-U-R-G-A-R-E

Elev 1: ok!

Några elever började sedan läsa varandras berättelser för att ge varandra tips att göra berättelsen bättre.

Lärare: Alla Surfplattor lägger ni in i skåpet, nu är det lunch.

6.2 Resultat av intervjuer

Nedan kommer jag att presentera resultatet från lärarnas och elevernas intervjuer. Resultatet kommer sedan att analyseras och kopplas med tidigare forskning och teoretiska utgångspunkter som presenterades tidigare i denna studie.

6.2.1 lärare

Lärare 1 är 65 år gammal, har en lärarutbildning och har jobbat som lärare i 42 år.

Lärare 2 är 52 år gammal, har en lärarutbildning och har jobbat som lärare i 25 år.

Lärare 3 är 24 år gammal, har en lärarutbildning och har jobbat som lärare i 1 år.

Vilka möjligheter och hinder upplever du vid användning av surfplattor när det gäller skriva berättelser?

Läraren 1 tog upp i sin intervju att möjligheterna med att använda surfplattor istället för att skriva för hand är att elever som har svårigheter att skriva kan använda rättnings stavnings program.

Läraren 2 tyckte samma sak att eleverna med läs och skrivsvårigheter lättare kan skriva på en surfplatta . Däremot lärare 3 tog upp att när eleverna skriver digital så har de möjligheter att dels rätta stavningen och dels att lära sig nya ord genom att kolla på synonymer till orden.

Hinder tog alla tre lärare upp, de tycker att skärmskrivandet kan hindra eleverna från att öva på handstil, eleverna gör annat än uppgiften, därför måste läraren ha kontroll över eleverna hel tiden och kolla så att alla gör det de ska göra.

Anser du att surfplattor blir ett hjälpmedel i undervisningen och varför anser du detta?

Alla tre lärare var överens om att detta arbetssätt underlättar mycket för dem. Detta arbetssätt underlättar rättningen och underlättar även att följa eleverna under arbetsgång, lärarna tog upp att de kan gå in och följa elevernas arbete på Google drive för att kommentera elevernas texter.

Lärarna tog även upp att detta arbetssätt, det vill säga skriva på en surfplatta gör det lättare och smidigare för de eftersom man har allting sparad på en plats och det är lättare att komma åt texterna.

Lärare 1: Det är skönt för mig, för att jag har texten kvar och jag kan följa de och skriva kommentarer medans de skriver, till exempel skriva ifall de behöver lägga punkt, kommatecken, stor bokstav eller rätta stavningen.

Lärare 2: Det underlättar för att jag kan följa och kommentera på Google drive.

Lärare 3: Det underlättar rättningen, minskar pappershögen. Smidigare att arbeta med eftersom texterna förvaras och sparas lätt

Tycker du att samarbetet mellan eleverna ökar när de skriver på surfplattorna?

Lärare 2 och 3 tyckte inte att samarbetet ökar när eleverna skriver på surfplattorna, däremot tyckte lärare 1 att elevernas samarbete ökar genom att de frågar varandra om hjälp och läser varandras texter.

Lärare 1: Mina elever läser varandras texter och ger varandra tips om hur man kan göra texten bättre.

Blir elevernas texter bättre när de får skriva på en surfplatta?

Lärarna tyckte att elevernas texter blir tydligare och därigenom bättre när de skriver på surfplattorna. Lärarna tog upp att texterna blir lättare att läsa när de är skrivna på surfplattorna men däremot skriver vissa elever längre texter på surfplattan och då blir det jobbigt att läsa.

Lärare 1: Många texter blir bättre, en del skriver för långa texter, då blir det bara jobbigt.

Lärare 2: De blir tydligare

Lärare 3: texterna blir bättre och lättare att läsa.

Hur upplever eleverna detta arbetssätt?

Lärarna tog upp att eleverna tycker om detta arbetssätt, eleverna tycker om att skriva på surfplattor.

Lärare 1: De tycker att det är roligt.

Lärare 2: Vi har inte gjort det så ofta men ändå så tycker eleverna att det är roligt då det är nytt.

Lärare 3: De tycker att det är kul och mindre jobbigt än att skriva på papper.

6.2.2 Elever

Jag har intervjuat 6 elever som går i årskurs 5. Jag har valt eleverna slumpmässigt. Intervjuarna har varit korta, jag har valt att ha ett fåtal frågor eftersom som jag tidigare har nämnt att en nackdel med att intervjua barn är att många barn har svårt att koncentrera sig och sitta stilla en

längre tid, vilket gör att intervjuer med barn tenderar att bli korta (Trost 2010, s. 59). Nedan presenterar jag elevernas svar på frågorna.

Har du en surfplatta hemma? Hur länge brukar du sitta vid den varje dag?

Alla 6 elever svarade att de har en egen surfplatta hemma. Nedan kommer exempel på vad eleverna svarade:

Elev 1: Jag har en surfplatta .

Elev 5: Jag har en surfplatta och en dator hemma.

Eleverna svarade att de brukar sitta vid surfplattan minst 3 timmar varje dag. Nedan gjorde jag en sammanställning av hur många timmar dessa 6 elever spenderar vid surfplattan hemma.

Elev 1: kanske typ 2–3 timmar

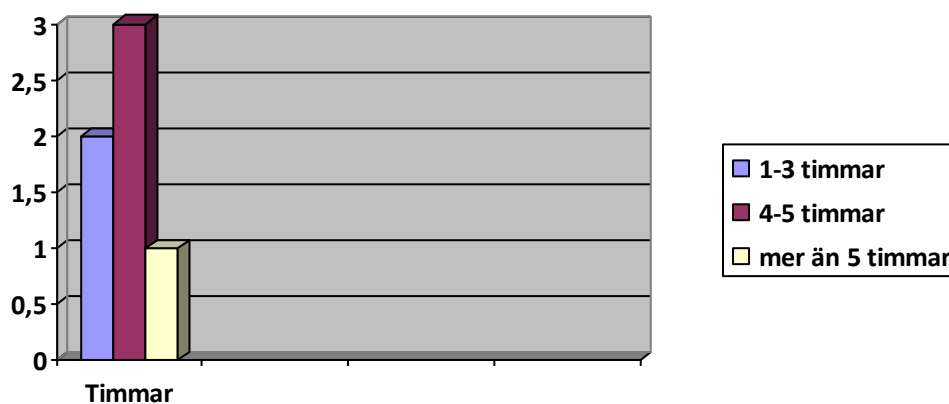
Elev 2: kanske 5 timmar

Elev 3: 6 timmar varje dag

Elev 4: ungefär 3 timmar

Elev 5: jag sitter ungefär 4 timmar per dag

Elev 6: ungefär 4 timmar varje dag



I diagrammet ovan ser vi att de flesta eleverna spenderar 4–5 timmar varje dag vid sina surfplattor.

Tycker du om att skriva berättelser på en surfplatta eller för hand? Varför?

Alla 6 elever svarade att de tycker om att skriva berättelser på en surfplatta för att det är lättare, texten blir snyggare och man skriver snabbare. Eleverna tog upp att när de skriver på surfplattan är det lättare att kolla hur mycket man har skrivit eftersom man har allt samlat på en plats.

Eleverna tog även upp att det är lättare att redigera texten och man kan se om man har stavat fel. Nedan kommer exempel på vad eleverna svarade:

Elev 1: jag tycker om att skriva berättelser på Surfplattan för att det är typ enklare och det är lättare att skriva längre då.

Jag: varför är det lättare?

Elev 1: för då ser man om man har stavat fel och se hur mycket man har skrivit, det är lättare att titta tillbaka på texten och sen har man ju allt samlat på en plats så slipper man fler olika papper.

Elev 2: jag tycker om att skriva på en Surfplatta för att det är lättare

Jag: varför är det lättare?

Elev 2: lättare och hitta bokstäverna och veta vart allt är någonstans.

Elev 3: surfplatta, det är mycket enklare man kommer på mer att skriva. Man inte stavar fel och texten blir snyggare.

Elev 4: surfplatta, för att det blir liksom enklare.

Jag: varför blir det enklare?

Elev4: asså då slipper man liksom skriva man kan bara trycka och det är enklare, och texten blir finare

Elev 5: jag tycker om att skriva på surfplattan för att det är mycket lättare och sudda och sånt.

Det blir röda prickar om man stavar fel så man ser om man har stavat rätt eller inte.

Elev 6: surfplatta, för att skriva på hand om man skriver en längre berättelse då kan tillslut få ont i handen men när man skriver på surfplattan så går det snabbare.

Koncentrerar du dig bättre när du skriver på en surfplatta?

Alla 6 elever tyckte att klassen blir lugnare när de skriver berättelser på surfplattorna och då kan de koncentrera sig bättre.

Elev 1: ja, för på papper så blir det jobbigt och svårare och då man kanske börjar prata om någonting annat med någon annan.

Elev 2: ja, det gör jag.

Elev 3: ja faktiskt

Elev 4: Aa det gör jag för att det är mer lugnare typ.

Elev 5: ja jag koncentrerar mig bättre då.

Elev 6: ja för att då är man koncentrerat på surfplattan men när man skriver i en bok då typ såhär man pratar mer.

Hur ser samarbetet ut när ni skriver berättelser på surfplattorna?

Eleverna svarade att de hjälper varandra, de läser varandras texter och ger varandra tips för att kunna förbättra texten.

Elev 1: vi hjälper varandra till exempel om någon vill ha någon idé så kan man bara fråga någon så får man hjälp.

Elev 2: vi hjälper varandra då och då, frågar mina kompisar när jag behöver hjälp.

Elev 3: vi hjälper varandra och ger varandra tips och idéer.

Elev 4: vi brukar hjälpa varandra mer när vi skriver på surfplatta .

Elev 5: alltså man läser upp berättelsen och så får man hjälp vad man ska förbättra och så.

Elev 6: man brukar läsa upp för varandra och sen säga vad man kan förbättra.

6.3 Analys

Nedan analyseras resultaten och kopplar de med tidigare forskning och teoretiska utgångspunkter som presenterades tidigare i denna studie. Jag kommer först att börja analysera observationerna sedan kommer jag att analysera intervjuerna.

6.3.1 Analys av observationer

Nedan analyseras resultatet av observationerna utifrån teorin det sociokulturella perspektivet, digital literacy samt tidigare forskning. Observationer besvarar min första forskningsfråga: Hur behandlas surfplattorna i svenskundervisning när det gäller att skriva berättelser?

Kommunikation

Resultatet av observationerna visade att surfplattorna fungerar som en källa till kommunikation. Resultatet av observationerna visade att eleverna jobba både i grupper och självständiga. Eleverna jobbade i grupper när de skrev sina berättelser på surfplattorna, jag insåg att eleverna kommunicerade med varandra och gav varandra tips och idéer om hur man kan skriva texten bättre. Detta styrks även av Säljö (2014) som skriver att genom att kommunicera med andra kan vi fråga varandra, byta och låna information, kunskaper och färdigheter i samspel med våra medmänniskor. Som jag har tidigare nämnt Anderssons (2016) påpekade att digital literacy är mer deltagande än traditionella läsa och skriva aktiviteter eftersom användare inte bara läser innehåll utan också interagerar med det, aktivt skapar eget innehåll. Användare blir aktiva producenter av innehåll snarare än passiva konsumenter.

Surfplattan som mediering och fysiska redskap

Resultatet av observationerna visade att surfplattan används i denna klass som ett nytt arbetssätt i undervisningen för att underlätta skrivandet för eleverna. Surfplattan kan fungera som en medierande verktyg i svenskundervisningen då den underlättar skrivandet för eleverna. Säljö (2014) skrev att de fysiska artefakterna har omvandlat vår värld och givit oss tillgång till många resurser och att fysiska artefakter har bidragit till att förändra vårt lärande och vårt tänkande. Resultatet visade att eleverna använde surfplattorna för att skriva berättelser. Jag såg att eleverna var engagerade att börja skriva berättelser på surfplatta. De tyckte om att skriva på surfplattorna mer än att skriva för hand, detta framkom i intervjuerna med eleverna. Som jag har tidigare nämnt att Anderssons (2016) påpekade att resultatet från hans forskning visade att de flesta elever engagerade sig mer när de fick skriva via dator/surfplatta eftersom skärmskrivande är mer kopplad till elevernas vardagliga liv.

6.3.2 Analys av intervjuer

Nedan analyseras resultatet av intervjuerna utifrån teorin det sociokulturella perspektivet, digital literacy samt tidigare forskning. Observationer besvarar min andra och tredje forskningsfråga: Vilka möjligheter och hinder upplever lärare vid användning av surfplattor när det gäller att skriva berättelser? Vad tycker eleverna om att skriva berättelser på surfplattorna i förhållande till skrivande för hand?

Kommunikation

Resultatet av intervjuerna visade att surfplattorna fungerar som en källa till kommunikation. Lärarna tyckte att eleverna samarbetar mycket med varandra när de skriver berättelser på surfplattorna, då de frågar varandra om tips och läser varandras texter. Eleverna tyckte också att de samarbetade mer när de skrev berättelserna på surfplattorna för att de ger varandra tips och idéer om hur man kan göra texten bättre. Som jag har tidigare nämnt i teorin att Säljö (2014) skriver att genom att kommunicera med andra kan vi fråga varandra, byta och låna information, kunskaper och färdigheter i samspel med våra medmänniskor. Detta kan tolkas att surfplattor fungerar som en källa till kommunikation för att elevernas läser varandras texter byter och lånar tips och idéer från varandra för att förbättra deras texter.

Surfplattor som mediering och fysiska redskap

Resultatet av lärarnas intervjuer visade att lärarna tyckte att surfplattor kan vara ett hjälpmedel för eleverna som har skriv svårigheter. Lärarna tyckte även att elevernas texter blir bättre och tydligare när de skriver på surfplattorna. Detta styrks även av Åberg, Lantz-Andersson och Pramlings (2015) som skrev att eleverna har en förmåga att strukturera en sammanhängande berättelse med ett begripligt innehåll med hjälp av datorer. De har kommit fram till att med hjälp av de möjligheter som erbjuds av digital skrivningen blir eleverna motiverande för meningsskapande och för att skriva berättelser. Detta tolkas att surfplattor kan fungera som en medierande verktyg för eleverna i svenskundervisning.

Resultatet visade även att lärarna tog upp att när eleverna skriver på surfplattor det är lättare för de att följa elevernas arbete och ge eleverna feedback. Lärarna påpekade att det underlättar rättningen och minskar pappershögen. Smidigare att arbeta med eftersom texterna förvaras och

sparas lätt. Detta styrks även som jag har tidigare nämnt av Trageton (2014) påpekade att datorskrivandet gör det enklare för lärare att ge eleverna respons på sina texter. Man kan mer systematiskt utnyttja de mycket stora möjligheter som finns för publicering på internet.

Lärarna tog även upp att möjligheterna som surfplattorna erbjuder är att eleverna har möjligheter att dels rätta stavningen och dels att lära sig nya ord genom att kolla på synonymer till orden. Detta styrks även av Säljö (2014) som skrev att vårt lärande har förändrats och anledningen till detta är samhällets nya medierande och fysiska redskap, det vill säga de fysiska artefakterna som har omvandlat vår värld och givit oss tillgång till många resurser. Däremot som jag har tidigare nämnt att Kjällander (2011) skrev att svenska skolans undersökningar visade att nackdelar med att skriva på dator/surfplatta var den automatiska stavningskontroll som kan dra uppmärksamheten från lärande.

Hinder som lärarna upplevde vid surfplattors skrivande var att skärmskrivandet kan hindra eleverna från att öva på handstil, eleverna gör annat än uppgiften, därför måste läraren ha kontroll över eleverna hel tiden och kolla så att alla gör det de ska göra. Som jag har tidigare nämnt under Digital litercey att digital literacy innebär att kunna bedöma när, varför, vad och hur IT ska användas som pedagogiskt och metodiskt stöd för lärande. Man ska kunna välja arbetsformer och digitala verktyg som passar innehåll, omgivning och kontext bäst (Käck & Männikkö-Barbutiu 2012, s. 19).

Resultatet av elevernas intervjuer visade att eleverna tyckte om detta arbetssätt, det vill säga skriva på surfplattor istället för att skriva för hand. Eleverna tog upp att det är lättare att skriva på surfplattor eftersom man kan rätta stavningen och se hur mycket man har skrivit, det är lättare att titta tillbaka på texten och sen har man ju allt samlat på en plats så slipper man fler olika papper. Eleverna tog även upp att det är lättare att hitta bokstäverna på surfplattan och veta vart allt är någonstans och eleverna tyckte också att deras texter blir snyggare. Även Kjällander (2011) som jag har tagit upp under tidigare forskning skriver i sin avhandling att resultatet på elevernas skrivning underlättas när de använder sig av digitala läresurser.

Resultatet visade även att de flesta eleverna spenderar 4–5 timmar varje dag vid sina surfplattor. Detta är viktigt att ta hänsyn till för att teorin som jag använde mig av, den sociokulturella teorin utgår ifrån att lärande inte utgår från barnets egen aktivitet utan i samspelet med andra individer. Vidare skrivs det att det inte går att bortse från betydelsen av den kultur barnet lever i eller det språkliga sammanhang det ingår i. Det vill säga även samhället utanför klassrummet har betydelse för elevens lärande.

7. Slutsats och slutdiskussion

I denna avslutade del kommer jag att ha en slutdiskussion kring mitt resultat och dess analys samt förslag på vidare forskning. Min slutdiskussion sammanfattar svaren av mina tre frågeställningar:

- Hur behandlas surfplattor i svenskundervisningen när det gäller att skriva berättelser?
- Vilka möjligheter och hinder upplever lärare vid användning av surfplattor när det gäller att skriva berättelser?
- Vad tycker eleverna om att skriva berättelser på en surfplatta i förhållande till att skriva för hand?

Surfplattor i svenskundervisning

Min första frågeställning handlade om att undersöka hur surfplattor behandlas i svenskundervisning när det gäller att skriva berättelser, detta gjorde jag genom att använda observationer som metod. Jag observerade samma klass under tre tillfällen. Studien resultat visade att surfplattorna används som ett nytt sätt att skriva berättelser på. Eleverna fick skriva berättelser på surfplattorna och kunde ta hjälp av resurserna som surfplattorna erbjuder, som till exempel rättningsprogram och synonym programmet. Även Kjällander (2011) som jag har tagit upp under tidigare forskning skriver i sin avhandling att resultatet på elevernas skrivning underlättas när de använder sig av digitala lärarresurser. Det vill säga att alla dessa resurser som surfplattorna erbjuder gör att eleverna kanske skriver bättre och tydligare texter.

Resultatet av intervjuerna visade att surfplattor fungerar som en källa till kommunikation. Lärarna tyckte att eleverna samarbetar mycket med varandra när de skriver berättelser på

surfplattor, då de frågar varandra om tips och läser varandras texter. Eleverna tyckte också att de samarbetade mer när de skrev berättelserna på surfplattorna för att de ger varandra tips och idéer om hur man kan göra texten bättre. Under sista tillfället började de flesta eleverna sitta två och två och gav varandra tips och idéer om hur man kunde göra texten bättre. Jag kom fram till att detta arbetssätt ökade samarbetet mellan eleverna och man såg att eleverna var motiverade och engagerade när de skrev sina berättelser på surfplatta . Även Anderssons (2016) som jag har tidigare nämnt under tidigare forskning påpekade att resultatet från hans forskning visade att de flesta elever engagerade sig mer när de fick skriva via dator/surfplatta eftersom skärmskrivande är mer kopplad till elevernas vardagliga liv.

Möjligheter och hinder som lärarna upplever vid surfplattors användning

Min andra frågeställning handlade om möjligheter och hinder som lärarna upplever vid surfplattors användningen. Detta gjorde jag med hjälp av intervju som metod. Jag intervjuade tre årskurs 5 lärare. Studiens resultat visade att lärarna tyckte att surfplattor kan vara ett hjälpmedel för de flesta eleverna, till exempel eleverna som har skrivsvårigheter. Surfplattorna kan även hjälpa eleverna att lära sig nya ord genom att använda synonym programmet och rättningsprogram.

Studiens resultat visade att surfplattor kan fungera som en medierande verktyg i svenskundervisningen då den underlättar skrivandet för eleverna även läraren påpekade att elevernas texter blir tydligare med hjälp av möjligheterna som surfplattor erbjuder, till exempel styckindelningen bli tydligare. Även Pramlings (2015) som jag har tidigare nämnt under tidigare forskning skrev att eleverna har en förmåga att strukturera en sammanhängande berättelse med ett begripligt innehåll med hjälp av datorer.

Lärarna påpekade även att det är lättare att rätta texterna, man kan gå in på Google drive och kommentera elevernas texter medans de skriver. Lärarna ansåg att det är skönare och man slipper pappershögen. Detta styrks även av Trageton (2014) som jag har tidigare nämnt under tidigare forskning som skrev att datorskrivandet gör det enklare för lärare att ge eleverna respons på deras texter.

Hinder som lärarna upplevde vid surfplattans skrivande var att skärmskrivandet kan hindra eleverna från att öva på handstil, eleverna gör annat än uppgiften, därför måste läraren ha kontroll över eleverna hel tiden och kolla så att alla gör det de ska göra och det tar tid för lärarna att lära sig att använda alla dessa program som till exempel att gå in och kommentera på Google drive.

Elevernas åsikter

Min tredje fråga handlade om vad eleverna tyckte om detta arbetssätt, det vill säga skriva berättelser på surfplattor istället för att skriva för hand. Detta gjorde jag med hjälp av intervju som metod. Jag intervjuade sex elever som går i årskurs 5. Eleverna valde jag slumpmässigt.

Studiens resultat visade att eleverna tyckte om att skriva på surfplattor mer än att skriva för hand. Eleverna tog upp att det är lättare att skriva på surfplattorna eftersom man kan rätta stavningen och se hur mycket man har skrivit, det är lättare att titta tillbaka på texten och sen har man ju allt samlat på en plats så slipper man fler olika papper. Eleverna tog även upp att det är lättare och hitta bokstäverna på surfplattorna och veta vart allt är någonstans och eleverna tyckte också att deras texter blir snyggare.

Resultatet visade även att de flesta eleverna spenderar 4–5 timmar varje dag vid sina surfplatta s. Detta är viktigt att ta hänsyn till för att teorin som jag använde mig av, den sociokulturell teori utgår ifrån att det inte går att bortse från betydelsen av den kultur barnet lever i eller det språkliga sammanhang det ingår i. det vill säga även samhället utanför klassrummet har betydelse för elevens lärande.

Jag kom fram till att skriva berättelser på surfplattor kan kanske hjälpa eleverna väldigt mycket med till exempel strukturen, språket osv. men däremot så behöver lärarna träna eleverna båda sätten, det vill säga skriva för hand för att träna handstil och skriva på surfplattor för att vi ska kunna närma oss till verkligheten utanför skolan, där nästan allt skrivandet sker digitalt. Även Trageton (2014) som jag har tidigare nämnt under tidigare forskning påpekade att datorskrivandet kommer att nog bli än vanligare efter hand som de flesta uppsatser, projektskrivande, tentor och examensarbete skrivs på dator. Därmed närmar vi oss verkligheten utanför skolan, där datorskrivandet omfattar 90–95 procent av allt skrivande i samhället (Trageton 2014, s.200–201).

Att skriva på surfplattor är inte en lösning men man behöver variera undervisningen för att nå de flesta elever. Detta styrks även av Anderssons (2016) som skrev att Digital teknik inte är en enkel, magisk lösning för dagens skolor, men det är viktigt att nya former av kommunikation är integrerade i en övergripande förståelse av skrivkunnighet.

Mina slutsatser som jag kom fram till i min studie grundar sig i de tre observationstillfällen, lärarnas samt elevernas intervjuer. Slutsatserna varierar beroende på vilken klass man observerar och under hur lång tid, även vilka elever och lärare som deltar i intervjuer kan ändra studiens resultat.

7.1 Vidare forskning

Som förslag till framtida forskning skulle det vara intressant att undersöka skillnaderna mellan första- och andraspråkslevers skrivförmåga och undersöka vidare om vad skillnaderna kan bero på och om surfplattor kan vara ett hjälpmedel för att förbättra skrivförmågan. En annan aspekt att forska vidare kring är skillnaderna mellan flickors och pojkars skrivförmåga.

8. Referenser

Ahrne, G., Ahrne, G. & Svensson, P. (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber

Ahrne, G., Ahrne, G. & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber

Andersson, P. & Sofkova Hashemi, S. (2016). Screen-based literacy practices in Swedish primary schools *Nordic Journal of Digital Literacy*, 11(2), s. 83–100

Einstein, A. (2008). Intervjuprocessen. I: Dalen, Monica (2008). *Intervju som metod*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, s.27-49.

Hansson, K. (2014). Staten, skolan och digitala medier. I: Erixon, Per-Olof (red.) (2014). *Skolämnen i digital förändring: en medieekologisk undersökning*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s.35-77.

Johnson, G. (2008). Intervju som forskningsmetod. I: Dalen, Monica (2008). *Intervju som metod*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, s.9-27.

Käck, Annika & Männikkö-Barbutiu, Sirkku (red.) (2012). *Digital kompetens i lärarutbildningen: ett integrationsperspektiv*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Kjällander, S. (2011). *Designs for learning in an extended digital environment [Elektronisk resurs] : case studies of social interaction in the social science classroom*. Diss.

(sammanfattning) Stockholm: Stockholms universitet, 2011

Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-55309>

Skolverket (september 2015). *It-användning och elevresultat i PISA 2012*

https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf3504.pdf%3Fk%3D3504 (läst 2016-03-17).

Skolverket (2017-03-13). *Tydligare om digital kompetens i läroplaner, kursplaner och ämnesplaner*
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/itiskolan/styrdokument> (läst 2016-03-27).

Stukát, S. (2011). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Säljö, R. (2014). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. 2. uppl. Stockholm: Norstedts

Säljö, R. (2013). *Lärande och kulturella redskap: om lärprocesser och det kollektiva minnet*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur

Trageton, A. (2014). *Att skriva sig till läsning: IKT i förskoleklass och skola*. 2., [rev.] uppl. Stockholm: Liber

Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. 4., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Tweddell Levinsen, K. & Holm Sørensen, B. (2013). Formalized Informal Learning: ICT and Learning for the 21st Century i Cartelli, A. (red.) *Fostering 21st Century Digital Literacy and Technical Competency*. Hershey, Pa.: IGI Global. S.7–27

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (Elektronisk) Tillgänglig:
<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> (läst 2016-03-20).

Westlund, B. (2009). *Att undervisa i läsförståelse: lässtrategier och studieteknik för de första skolåren*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Åberg, Lantz-Andersson & Pramling(2015). ”Children’s digital storymaking” I: *Nordic journal of digital literacy*

9. Bilagor

Bilaga 1

Brev till lärare

Hej mitt namn är Maryam Abbo, och är en lärarstudent vid Södertörns högskola. Pluggar till mellanstadielärare med interkulturell inriktning. Jag är nu inne på mitt sista år där jag håller på med mitt självständiga arbete 2.

Mitt självständiga arbete kommer att behandla ämnet svenska med inriktning i Digitala medier. Syftet med studien är att undersöka hur ”surfplattor” behandlas i språkundervisning i svenska. Studien syftar även till att undersöka vad lärarna och eleverna tycker om användningen av Surfplattor när det gäller skriva berättelser i årskurs 5.

Jag har tänkt utföra en studie genom att intervjua lärare samt observera tre undervisningstillfällen när eleverna skriver berättelser på surfplatta . Jag kommer att spela in intervjuerna för att kunna analysera materialet efteråt. I uppsatsen kommer citat från intervjuerna användas, men de kommer att vara anonyma svar. De kommer inte heller att framgå i uppsatsen vem som har svarat på vad. Efter avslutad studie kommer alla inspelningar att raderas.

Under observationerna kommer jag endast sitta med i klassrummet och observera. Om det är möjligt vill jag komma och besöka er snarast, men jag rättar mig naturligtvis efter er tidsplanering.

Jag hoppas du är intresserad av att medverka i min studie.

Hälsningar,

Maryam Abbo

Bilaga 2

Information och samtyckesbrev till föräldrarna

Hej!

Jag heter Maryam Abbo. Jag är en lärarstudent som kommer ifrån Södertörns högskola och pluggar till mellanstadielärare med interkulturell inriktning. Jag är nu inne på mitt sista år där jag håller på med mitt självständiga arbete 2.

Mitt självständiga arbete kommer att behandla ämnet svenska med inriktning i Digitala medier. Syftet med studien är att undersöka hur ”surfplattor” används i språkundervisning i svenska. Studien syftar även till att undersöka vad lärarna och eleverna tycker om användningen av Surfplattor när det gäller skriva berättelser i årskurs 5.

Jag använder mig av intervju och observation som metod. Jag kommer att välja eleverna slumpmässigt och utifrån deras intresse att delta i intervjun. Varje intervju kommer ungefär att ta 15 minuter. Jag kommer att använda mig av ungefär 10 elever. Om någon absolut inte vill medverka så får ni kontakta mig eller läraren.

Jag kommer att spela in intervjuerna för att kunna analysera materialet efteråt. I uppsatsen kommer citat från intervjuerna användas, men de kommer att vara anonyma svar. De kommer inte heller att framgå i uppsatsen vem som har svarat på vad. Efter avslutad studie kommer alla inspelningar att raderas.

Tack för att du vill medverka i min studie!

Om du har några frågor är du välkommen att kontakta mig:

Maryam Abbo: maryam01.abbo@student.sh.se

Elevens namn: _____

Vårdnadshavares underskrift: _____

Bilaga 3

Intervjuguide

1. Hur länge har du arbetat som lärare?
2. Har du en lärarutbildning?
3. Hur gammal är du?
4. Vilka möjligheter och hinder upplever du vid användning av surfplattor när det gäller skriva berättelser?
5. Anser du att surfplattan blir ett hjälpmedel i undervisningen och varför anser du detta?
6. Tycker du att samarbetet mellan eleverna ökar när de skriver på surfplattor?
7. Tycker du att eleverna koncentrerar sig bättre när de skriver på surfplattor?
8. Blir elevernas texter bättre när de får skriva på surfplattor?
9. Hur upplever eleverna detta arbetssätt?

Bilaga 4

Intervjuguide

1. Har du egen surfplatta hemma? Hur länge brukar du sitta vid surfplattan varje dag?
2. Tycker du om att skriva berättelser på surfplattan eller skriva för hand? Varför?
3. Är det lättare att skriva på surfplattan?
4. Koncentrerar du dig bättre när du skriver på surfplattan?
5. Hur ser samarbetet ut när ni skriver berättelser på surfplattor?

Bilaga 5

Observationsschema

Klas s:	Observatio ns nr:	Tid/datu m	Vad använd er elevern a för APP?	Hur ser samarbet et ut? Elev till elev, elev till lärare	Vad skriver elevern a?	Under hur lång tid är eleverna koncentrerad e?	Jobba eleverna självständi gt eller i grupper?	Anta l elev er